

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

Art. II. An gratia per peccatum interrupta, & vocationes inefficaces, inter effectus prædestinationis computari debeant?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

bus à gratia profectis, gloriam de cōdigno promeremur: Ergo si illa sit primus, imo & unicus prædestinationis effectus, ut docet Gabriel, manifestum est dari in nobis causam meritoriam, non solum de congruo, sed etiam de condigno, primi effectus prædestinationis. Idem inconueniens sequitur ex sententia D. Bonauenturæ: si enim sola gloria & gratia iustificans sit prædestinationis effectus, dabitur ex parte nostra causa saltem dispositiua ad primum effectum prædestinationis, cum ad gratiam iustificantem actus nostri saltem dispositiue concurrant, ut docent Theologi in materia de iustificatione. Ut ergo hæc vitentur inconuenientia, dicendum est, nec solam gloriam, nec solam gratiam iustificantem sed etiam primam gratiam auxiliantem, & primam vocationem efficacem, quarum nulla datur ex parte nostri causa meritoria vel dispositiua, ut ostendimus disputatione præcedenti, inter prædestinationis effectus annumerari.

§. III.

Solvuntur obiectiones.

7 **O**bjicies primò cum Durando. Prædestinatio non est de fine sed de medijs quibus peruenitur ad finem, unde ab Augustino definitur: *Præscientia & preparatio beneficiorum, quibus certissime liberantur quicumque, liberantur.* Sed glorificatio finis est, & non medium: Ergo non est prædestinationis effectus.

Disp. 1.
art. 3.

8 Confirmatur primò: Prædestinatio supponit efficacem electionem ad gloriam: illa enim, ut supra ostendimus, cōsistit formaliter in actu imperii, qui electionem efficacem supponit: At ex vi hujus electionis efficacis constituitur beatitudo futura: Ergo actus in quo essentia prædestinationis consistit, gloriam ut futuram supponit, & consequenter illam non causat.

9 Confirmatur secundo: Omnis effectus prædestinationis debet esse objectum illius: Sed glorificatio non est objectum prædestinationis: Ergo nec ejus effectus. Probatur minor: Objectum prædestinationis debet esse objectum non intentionis, sed electionis: At beatitudo non est objectum electionis, cum objectum electionis, ut ab intentione distincta sit medium & non finis; beatitudo autem finis sit, & non medium: Ergo glorificatio non est objectum prædestinationis.

10 Ad objectionem, relictis varijs solutionibus respondeo communi solutione, quam in prima probatione conclusionis insinuavi, prædestinationem immediatè esse de medijs; quia tamen hæc in executione efficaciter inferunt finem, mediatè esse de fine.

11 Ad primam confirmationem, concessa Majori, distinguo Minorem, illamque concedo de futuritione inchoata, & in ordine intentionis; secus autem de futuritione completa, & in ordine executionis: cum quo bene stat, quod prædestinatio quæ essentialiter in actu imperii consistit, posterior sit electione ad gloriam, & concurrat ad dandam illi futuritionem completam, ut supra fuse declarauimus.

Disp. 1.
art. 3.

12 Ad secundam, concessa Majori, distinguo Minorem. Non est objectum prædestinationis, immediatum concedo: mediatum nego. Ad impugnationem: concessa Majori, similiter distinguo Minorem. Beatitudo non est objectum electionis, immediatum concedo: mediatum nego. Cum

A enim finis in executione causetur à medijs, quæ sunt immediatum electionis objectum, est objectum electionis saltem mediatum, non quidem prout est causa finalis, seu prout est in intentione, sed prout est terminus, & in executione.

Objicies secundo cum Gabriele & D. Bonauentura: Effectus prædestinationis nequeunt esse reprobis & prædestinatis communes: Sed iustificatio & vocatio sunt communes electis & reprobis, cum multoties istis concedantur, sicut & illis: Ergo non sunt prædestinationis effectus.

Respondeo concessa Majori, negando Minorem: Licet enim vocatio & iustificatio possint in reprobis inueniri, non tamen eodem modo quo in prædestinatis; quia in his inueniuntur cum ordinatione efficaci & perseverantia usque ad consecrationem gloriæ, in reprobis sine illa, unde non eodem modo se habent.

B Ex dictis in hac conclusione colliges, amorem beatificum, gaudia accidentalia, & omnia quæ beatitudinem & gloriam consequuntur, esse effectus prædestinationis: cum omnia hæc ad eandem providentiam pertineant, ad quam pertinent gratia & gloria; sive ut proprietates necessariè consecuta, sive ut accidentia exornantia.

ARTICULUS II.

C *An gratia per peccatum interrupta, & vocationes inefficaces, inter effectus prædestinationis computari debeant?*

§. I.

Resolvitur prima pars quæstio.

Dico primò: Gratia interrupta per peccatum, est effectus prædestinationis, non solum ut recuperata per penitentiam, sed etiam ut primò collata.

Hanc statuo contra Vasquez, & paucos Recentiores, ipsum secutos. Et quidem quod prout recuperata, sit effectus prædestinationis, non negat Vasquez, loquendo de recuperatione nunquam interruptenda; nam si recuperata iterum amittatur, idem est dicendum de illa, ac de primò collata, semel interrupta. Quod autem ut primò collata, sit effectus prædestinationis, hoc potest suaderi. Gratia interrupta, quatenus primò collata, cum effectu conducit ad finem prædestinationis, & influit in beatitudinem: Ergo est effectus prædestinationis. Consequentia patet. Antecedens probatur. Propter illam gratiam quæ peccatum præcessit, datur prædestinatus gradus gloriæ, ultra gradum correspondentem gratiæ in qua resurgit, vel saltem datur idem gradus gloriæ novo titulo, ut abstrahamus ab opinionibus, sicut docent Theologi in Tractatu de penitentia, quando agunt de reviviscencia meritorum. Ergo illa gratia quæ præcessit, ex eodem ipso jure quod ante lapsum habuit influit in beatitudinem, & ad finem prædestinationis conducit.

E Confirmatur & explicatur hoc: Duobus hominibus existentibus æqualibus in contritione, & gratia, illi per se correspondente, datur major gloria illi qui ante lapsum habuit majorem gratiam: Ergo gloria non solum est effectus contritionis, & gratiæ illi correspondentis, sed etiam gratiæ per peccatum interruptæ; contritio enim

se solum habet ut removens prohibens resp. A
ctu antecedentis gratia, & non ut ratio influens
in gloriam illi correspondentem, atque adeo
gratia non solum ut restaurata, sed etiam secun-
dum se influit in gloriam, & consequenter est
prædestinationis effectus.

13. Confirmatur amplius: Intentio Dei perdū-
cendi hunc electum ad tantum gradum gloriæ,
non consequitur effectum absque illa gratia, quæ
peccatum anteceffit; quia nisi præcessisset, non
daretur homini penitenti tanta gloria: Ergo
propter illa gratia cum effectu conducit ut medi-
um ad gloriam: Ergo est effectus talis electionis
et beatitudinem. Vis & efficacia hujus rationis
magis consistit ex solutione argumentorum,
quam in fieri in contrarium.

14. Objicit ergo primò: Gratia primò collata,
& peccatum amissa non valet ad gloriæ con-
secutionem, nisi ut per penitentiam restituta;
tamen solum ratione contritionis & penitentia
merita per peccatum mortificata reviviscunt;
ergo gratia interrupta per peccatum non est ef-
fectus prædestinationis, nisi ut recuperata per
penitentiam, non verò ut primò collata.

15. Respondeo distinguendo Antecedens: Si par-
ticulari significet conditionem requisitam, con-
cedo Antecedens. Si reduplicet rationem forme-
malem, nego Antecedens, & Consequentiam.

Explicitur: Sicut hæc propositio, ignis non cale-
facit, nisi ut applicatus, est vera si particula ut redup-
licet conditionem requisitam ad agendum; se-
cundum autem si reduplicet rationem formalem a-
gendi, quæ non est applicatio, sed ipse calor. Ita
etiam cum dicitur, quod gratia interrupta per
peccatum non valet ad consecutionem, vel ad
ignem gloriæ, nisi ut per penitentiam resti-
tuta, verum est si ly ut denotet conditionem re-
quisitam, sine qua talis gratia non influit in glori-
am; secus autem si exprimat & significet ratione
formalem talis valoris & influxus: sic enim non
est a penitentia, quæ se habet tantum ut remo-
vens prohibens, sed à jure & proportione, quam
habet gratia sanctificans respectu gloriæ.

16. Objicit secundò: Gratia causata per primam
justificationem, quæ antecessit peccatum, de-
structa fuit per peccatum quantum ad suam nu-
mericam entitatem, & postea per aliam actione
novam & distinctam à prima reproducitur, non
eodem numero, sed eadem secundum speciem
in eadem quantitate: Ergo prima illa gratia, quæ
peccatum anteceffit, non influit in gloriam, nec
consequenter est prædestinationis effectus, sed
illa solum, quæ per penitentiam restituitur.

17. Respondeo quòd licet gratia causata per pri-
mam justificationem non sit eadem numero
physicè & entitativè cum ea, quæ reparatur, be-
nè tamen moraliter & æquivalenter: Est enim
amissa gratia postea succedat alia entitativè di-
stincta, eandem tamen gloriam respicit, & idem
habet jus ad illam, & sic censetur eadem nume-
ro gratia formaliter & in esse gratiæ, quamvis
materialiter & in esse entis sit diversa. Sicut
quantis superficies æris ambiente aliquam tur-
rim continud fluant & variantur, censetur tas-
men idem locus formaliter, quia aliæ superficies
adventientes habent eandem correspondentiam
& distantiam ad polos & centrum mundi, quam
habebant præcedentes, ut explicari solet in Phy-
sica. Undè quamvis talis gratia non possit phy-
sicè in gloriam influere, quia non redit physicè
secundum suam entitatem, potest moraliter in-
fluere.

eam influere: ex hoc enim quòd illa manet in ac-
ceptione divina, postea ablato impedimento
datur prædestinato aliquis gradus gloriæ illi
correspondens; vel ut alij volunt, idem gradus
gloriæ novo titulo, seu gloria quædam acciden-
talis: quod sufficit ut aliquid sit prædestinationis
effectus; nam glorificatio corporis, ejusque do-
tes & revelationes extra verbum sunt prædesti-
nationis effectus; & tamen ad gloriam acciden-
talem pertinent.

23. Objicies tertio: Effectus prædestinationis de-
bent continuari, & conjungi cum finali perseve-
rantia, & cum gloria, quæ sunt ultimi & præci-
pui ejus effectus: Sed gratia per peccatum inter-
rupta cum illis non continuatur, nec conjungi-
tur, ut patet: Ergo non est prædestinationis ef-
fectus.

24. Respondeo quòd ut aliquid sit prædestina-
tionis effectus, debet continuari & conjungi cum
finali perseverantia, & cum gloria, vel secundum
continuacionem physicam in extendendo, vel se-
cundum continuacionem morale & secundum
permanentiam illorum in divina acceptatione;
& hæc continuatio per peccatum non interrup-
tatur, quia culpa non tollit voluntatem tem-
perandi merita, & conferendi gloriam sublato im-
pedimento.

25. Objicies ultimò: Esti gratia Adami in statu
innocentiæ aliquis gradus gloriæ correspondeat,
& consequenter ad finem prædestinationis con-
ducat, illa tamen non fuit effectus prædestina-
tionis, ut primò collata; sed solum ut per peni-
tentiam reparata. Ergo similiter quamvis gra-
tia hominum in hoc statu per peccatum interrup-
ta, quatenus primò collata, influat in beatitu-
dinem, & ad finem prædestinationis conducatur,
non erit effectus prædestinationis, nisi ut repa-
rata per penitentiam.

26. Respondeo concessio antecedente, de quo
disputant Theologi in tractatu de Incarnatione,
negando consequentiam & paritatem. Ratio
discriminis est, quia cum gratia status innocen-
tiæ non præsupponeret præscientiam & prædes-
tinationem Christi, nec ex ejus meritis data fu-
erit: ex intentione efficaci glorificandi Adamum
(quæ intentio fuit posteriori Christi prædestina-
tione) imperata non fuit; undè ex vi primæ in-
fusionis ad finalem perseverantiam ordinem nõ
dicebat, sed solum ex vi reparationis factæ per
Christum. In nostra autem gratia, quatenus
primò collata, oppositum contingit: cum enim
prima illius collatio sit ex meritis Christi, ejusq;
prædestinationem supponat, ex intentione glo-
riæ in electis præparatur & imperatur; & ex vi
primæ infusionis ordinem ad gloriam; & ad fi-
nalem perseverantiam importat.

§. II.

Expeditur alia difficultas.

27. Dico secundò: Etiam vocationes ineffica-
ces in electis esse prædestinationis effectus;
non elicitos, sed imperatos. Est etiam con-
tra Vazquem, & Valentiam, aliosque recentio-
res.

Probatür breviter: Licet vocationes ineffica-
ces in prædestinatis non conducant ad gloriam
immediatè, mediatè tamen, & dispositivè ad il-
lam conducunt, quatenus paulatim emolliunt
cor hominis, ut tandè Deo vocanti respondeat;

vel obiectivè, quatenus in memoriam redactæ excitant ad gratiarum actionem & ad humilitatem propter resistantiam præteritam: Ergo præparantur à Deo ex intentione gloriæ, & consequenter sunt effectus prædestinationis. Utraque Consequentiâ patet ex dictis, Antecedens verò probatur, Primò, quia id sæpè contingere, experientia testatur, quòd scilicet Deo quis gratias agat propter vocationes illas, quibus non respondit: ut constat ex Augustino libro 6. Confess. capite 11. & libro 8. capite 9. ubi memorans vocationes divinas, quibus multoties resistenterat, excitatur ad penitentiam, humilitatem, & gratiarum actionem. Et ex Bernardo ferm. 2. Dominicæ 6. post Pentecosten, ubi exclamatur: *Ego peccabam, & tu dissimulabas. Non continebam à sceleribus, & tu à verberibus abstineras. Prolongabam ego multo tempore iniquitatem meam, & tu Domine pietatem tuam.*

Secundò idem Antecedens probatur ex illis verbis Pauli ad Romanos 8. *Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum*, quod ut docet glossa ex Augustino de sumpta, etiam ad peccata prædestinationum extenditur: Ergo cum vocationes inefficaces ad bonum effectus prædestinationum aliquid ex prædictis modis conducant, sunt prædestinationis effectus.

28. Confirmatur: Permissio peccati, quæ in denegatione gratiæ efficacis supplicatà sufficiente consistit, est prædestinationis effectus, quatenus ad excitandam humilitatem conducit, & quatenus ex illa movetur homo ad cognoscendam infirmitatem propriam, & indigentiam uberioris & fortioris auxilij, ut ostendimus art. 5. Ergo similiter cum vocationes inefficaces in prædestinationis ad eisdem fines conducant, illæ sunt prædestinationis effectus. Quòd autem non sint effectus ab illa immediatè elicit, sed solum imperati, patet, quia vocationes inefficaces, & auxilia sufficientia pertinent ad providentiam generalem ordinis supernaturalis, & ordinantur per prædestinationem ad ejus proprium finem, salutem scilicet electorum, modo antea explicato.

29. Obijciens primò: D. Thomas ad Roman. 8. lectione 6. exponens hæc verba Apostoli: *Quos prædestinavit, hos & vocavit*, ait: *Hæc vocatio est efficax in prædestinatu*: Ergo ex D. Thomâ sola vocatio efficax est effectus prædestinationis. Idem colligitur ex Augustino de prædestinatione Sanctorum capite 16. ubi dicit: *Deus vocat prædestinatos, sed non eâ vocatione, quâ vocatis sunt, qui noluerunt venire ad nuptias*, quæ, ut patet, est vocatio inefficax. Et lib. 1. ad Simplic. quæst. 2. & alibi passim docet, quòd sola illa vocatio est effectus prædestinationis, quæ est vocatio secundum propositum, vel ut loquitur Fulgentius lib. 1. ad Monimum, *quæ est ex proposito congrua*: Sed vocatio congrua, & secundum propositum est efficax: Ergo idem quod prius.

30. Respondeo primò: Quòd quando sancti Patres docent, solam vocationem efficacem, vel congruam, aut secundum propositum, esse prædestinationis effectum, loquuntur de effectibus prædestinationis elicitis, & immediatè ab illa procedentibus, non vero de imperatis & mediat, undè hæc testimonia suadent quidem secundam partem nostræ conclusionis, sed non militant contra primam.

31. Secundò responderi potest, SS. Patres loqui de vocatione efficaci, vel simpliciter, & per or-

dinem ad actum perfectum, conversionem scilicet peccatoris, ad quam datur vel de vocatione efficaci secundum qui 1, & per ordinem ad actum imperfectos, qui paulatim emolliunt cor hominis, illudque disponunt ad conversionem perfectam, per ordinem ad quos potest dici congrua, vel secundum propositum.

Obijciens secundò: Communia electis & reprobis non sunt prædestinationis effectus: Sed vocationes inefficaces & auxilia sufficientia sunt communia electis & reprobis, & utrisque indifferenter conceduntur: Ergo non sunt effectus prædestinationis.

Confirmatur: Vocationes inefficaces, & auxilia sufficientia sunt à providentia generali ordinis supernaturalis, & voluntate Dei antecedente: Ergo non sunt effectus prædestinationis. Consequentia videtur manifesta, effectus enim prædestinationis sunt à providentia Dei specialiter & voluntate consequente.

Ad objectionem respondeo, distinguendo Majorem. Non sunt effectus prædestinationis elicit, concedo, imperati, nego. Et concessa minori, distinguo Consequens: Ergo vocationes inefficaces non sunt effectus prædestinationis: elicit, concedo, imperati, nego. Undè

Ad confirmationem dicendum est, vocationes inefficaces, & auxilia sufficientia in electis esse quasi elicitivè à providentia generali, & voluntate Dei antecedente, & à prædestinatione imperativè; quia non eliciuntur à providentia generali, nisi ut subordinata prædestinationi, & ex finis ejus efficacis intentione.

Obijciens tertio: Non omnes vocationes inefficaces in prædestinatis conducunt ad gloriam etiam mediatè: Ergo omnes non sunt prædestinationis effectus. Consequentia patet ex supra dictis, Antecedens vero probatur: quia omnes non offeruntur memoriæ, nec omnes paulatim leniunt cor hominis, nam contingere potest quòd aliquis vitijis longo tempore deditus, multoties interius pulsatus, repente convertatur, & penitentiam agens, vel ad martirium captus, statim moriatur, & consequatur gloriam: At in tali casu non omnes vocationes occurrunt memoriæ, cum hoc in tam brevi tempore sit moraliter impossibile, nec illæ dispositivè cor emolliendo, extraxerunt consentium: Ergo non omnes vocationes inefficaces, aliquæ ex prædictis modis, ad finem prædestinationis conducunt.

Propter hoc argumentum quidam recentiores Thomistæ conclusionem nostram resistendam existimant ad illas vocationes, quæ in memoriam redactæ excitant ad prædictos effectus. Magis tamen placet aliorum sententia, qui nostram conclusionem propter verba Pauli superius relata, universaliter accipiendam esse contendunt. Undè in forma respondeo negando Antecedens, ad cujus probationem imprimè dico, nullam dari vocationem internam, vel auxilium sufficiens, quod non producat in anima aliquem actum imperfectum, qui hominem excitet ac disponat ad perfectiorem ut docent celebriores Thomistæ in tractatu de auxilijs, & colligunt ex verbis illis Ilaia 55. *Forbum meum, quod egredietur de ore meo, non morietur ad me vacuum, sed faciet quacunque volui, & prosperabitur in his, ad que misi illud.* Quibus verbis significatur, vocationem internam, quæ Deus animam alloquitur, nunquam in esse

sterilem & infocundam, quin semper aliquem fructum, saltem imperfectum, in anima producat. Ratio etiam id facit: nam omnis vocatio interna, omneque auxilium sufficiens excitat & movet animam, & sub genere auxilij movens, & excitantis continetur: sed videtur impossibile, quod anima excitetur formaliter, nisi per actum vitalem à se elictum, cum excitatio hæc vere sit vitalis. Similiter impossibile est, quod Deus à qualiter moveat animam, & quod anima non moveatur à qualiter, cum movens & motum dicantur correlativè: Ergo omnis vocatio interna, & omne auxilium sufficiens aliquem actum saltem imperfectum in anima producat. Sed quid sit de hac sententia,

Respondeo secundò, nullam dari vocationem prædestinatam, quæ aliquo modo non conducat ad gratiam actionem: licet enim in hac vita non omnes in memoriam revocentur, in patria tamen per visionem in verbo omnes suas vocationes, sive efficaces, sive inefficaces prædestinatæ cognoscunt, & ex cognitione illarum ad gratiarum actionem excitantur.

Obijciat ultimo: Nemo prudens ex intentione efficaci finis eligit & applicat media inefficacia & frustrabilia, præsertim si habeat in sua potestate media efficacia & infustrabilia: Ergo cum Deus in intuitu suæ omnipotentie thesauris habeat infinita media, & auxilia efficacissima, quibus potest electos suos ad vitam æternam perducere, incongruum videtur, quod ex efficaci intentione beatitudinis illis præparet & tribuat vocationes aliquas inefficaces, & auxilia purè insufficientia, quæ debent frustrari suo effectu.

Respondeo distinguendo Antecedens: Si talia media nullam habeant vim, & efficaciam, neque in ordine ad effectum principalem, neque in ordine ad alios minus præcipuos, concedo Antecedens. Si talia media habeant vim & efficaciam in ordine ad aliquem effectum, qui ad alium perfectiorem, saltem mediatè & dispositivè concurrat, nego Antecedens, & Consequentiam. Itaque non superfludè, sed valde prudenter, Deus intendens efficaciter gloriam electis, dat aliqua media & auxilia inefficacia, & frustrabilia suo effectu. Id enim congruit, tum ut per illa media & auxilia (quæ, ut supra diximus, semper sunt efficacia secundum quid, & in ordine ad aliquem actum imperfectum, quem in anima producant) paulatim emolliat cor hominis, illudque disponat ac præparet ad conversionem perfectam. Tum etiam ut homini ostendatur infirmitas sua, libertas, inconstantia, & ingratus, & ut sic magis ad interiora revocetur, & tandem reformetur.

ARTICULUS III.

An determinatio voluntatis ad actus supernaturales seu actus supernaturalis productus à libero arbitrio exeunt, sint prædestinationis effectus?

Præter negantem tenet Molina hic art. 3. disp. r. membro 10. ubi etiam actibus supernaturalibus tribuat, quod sint effectus prædestinationis, non tamen formaliter, quatenus à libero arbitrio exeunt, & consequenter determinatione

Tom. I. l.

voluntatis ad bonum, seu bonum usum liberi arbitrij, ab effectibus prædestinationis excludit.

Præcipuum ejus fundamentum est, quia existimat gratiam & liberum arbitrium partialiter in actus supernaturales influere, & se habere sicut duos homines, vel equos eandem cimbam, vel currum trahentes: Sed effectus à duabus causis partialibus procedens non est ab una, sub ea ratione & formalitate, quæ exit & procedit ab altera, ut patet in exemplo adducto tractionis navis: Ergo actus supernaturales, ut exeunt à libero arbitrio, non procedunt à gratia, nec consequenter sunt prædestinationis effectus.

Præterea, quod actus supernaturalis sit liber & vitalis, à gratia non habet, sed à libero arbitrio: Ergo consideratus prout exit à libero arbitrio non est effectus gratiæ, nec consequenter prædestinationis. Utraque Consequentia patet, Antecedens probatur. Quod actus supernaturalis sit liber & vitalis, debet habere à principio libero & vitali: Sed gratia, cum non sit indifferens, sed unum actum determinatè respiciat, non est libera; & cum veniat de foris, & procedat à principio extrinseco, scilicet Deo eam animæ infundente, non est principium vitale: Ergo quod actus supernaturalis sit liber & vitalis, à gratia non habet, sed à libero arbitrio.

§. I.

Hæc sententia Molina rejicitur.

Dico tamen, determinationem nostræ voluntatis ad bonum, seu bonum usum liberi arbitrij, ut tenet se ex parte nostra, esse prædestinationis effectum. Ita communiter docent nostri Thomistæ cum Angelico Præceptore hic art. 5. in corpore, ubi ait: *Non est distinctum, quod est ex libero arbitrio, & ex prædestinatione, sicut non est distinctum, quod est ex causa secunda & causa prima. Divina enim providentia producit effectus per operationes causarum secundarum, ut supra dictum est, unde & id, quod est per liberum arbitrium, est ex prædestinatione.* Et quæst. 6. de veritate art. 2. ad 11. *Hoc ipsum (inquit) quod est velle accipere gratiam, est nobis ex prædestinatione, unde non potest esse causa prædestinationis.*

Probatur etiam conclusio ratione fundamentali, quam insinuat idem S. Doctor locis citatis. Id, quod causatur à gratia, est prædestinationis effectus: Sed determinatio voluntatis ad bonum supernaturale, v. g. ad credendum, vel ad diligendum Deum super omnia, seu bonus liberi arbitrij usus in supernaturalibus causatur à gratia: Ergo est prædestinationis effectus. Major est evidens, quia prædestinatio est causa gratiæ, ejusque præparatio, ut docet Augustinus de prædestinatione Sanctorum cap. 10. his verbis: *Inter gratiam & prædestinationem hoc tantum interest, quod prædestinatio est gratiæ præparatio, gratia verò jam ipsa donatio: Ergo quod procedit & causatur à gratia, est effectus prædestinationis.* Nam ut communiter dicitur, quod est causa causæ, est causa causati: unde D. Thomas hic art. 5. *Manifestum est (inquit) quod id, quod est gratiæ, est prædestinationis effectus.*

Minor verò, in qua est difficultas, probatur multipliciter. Primò ex Cælestino primo in epistola 1. ad Episcopos Gallie, ubi definit, quod nemo nisi per gratiam libero bene utatur arbitrio: Ergo bonus usus liberi arbitrij à gratia procedit.

Tom. I. l.

Undè